

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 28P/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423203272
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6423203272.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

28P/37/2023

– 10 –

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom vo veci starostlivosti o maloleté deti 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto E., toho času bytom A. F. G. XXX, H., I. J., a otca: K. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto E., toho času bytom C. I. XX/X, XXX XX L., a 2/ K. D., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, otec neurčený, maloleté deti zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko M. N. L. ako kolíznym opatrovníkom, maloleté deti aktuálne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky: O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. Q. XX/XX, XXX XX E., takto

rozhodol:

28P/37/2023

– 9 –

I. Súd **z r u š u j e** náhradnú osobnú starostlivosť O. D., nar. XX.XX.XXXX, do ktorej jej boli maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, a K. D., nar. XX.XX.XXXX, zverené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22P/20/2022 zo dňa 29.06.2022.

II. Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX, sa **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

III. Otec K. B., nar. XX.XX.XXXX, je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletej A. B. výživným vo výške 120,- Eur mesačne počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej.

IV. Súd konanie o návrhu otca K. B. na zverenie maloletej A. B. do jeho osobnej starostlivosti **z a s t a v u j e**.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Dňa 11.12.2023 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručený návrh navrhovateľky O. D., nar. XX.XX.XXXX, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, do ktorej jej boli zverené maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, a K. D., nar. XX.XX.XXXX.

1.2. V návrhu uviedla, že deti jej boli zverené ako starej matke do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22P/20/2022 zo dňa 29.06.2022. S náhradnou starostlivosťou detí súhlasila na obdobie, kým si matka detí nevyrieši situáciu s bývaním. Matka detí si medzitým upravila bytové pomery a má záujem sa o svoje deti riadne starať.

2. Otec mal. A. B. v písomnom vyjadrení zo dňa 10.04.2024 uviedol, že pokiaľ stará matka podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, nechce aby jeho dcéra bola umiestnená v detskom domove. S dcérou A. udržiaval pravidelné kontakty aj počas obdobia, keď bývala u starej matky. Uviedol, že žije s partnerkou v L., majú spolu 3 maloleté deti, o ktoré sa starajú. Uviedol, že nie je oficiálne zamestnaný, ale sústavne pracuje a vie zabezpečiť rodinu. Navrhol zverenie mal. A. do svojej osobnej starostlivosti.

3. Súd nariadil vo veci pojednávania v dňoch 30.04.2024 a 11.06.2024, na ktorých vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchom účastníkov konania.

4. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 23P/45/2019 zo dňa 29.01.2020 boli mal. A. B. a K. D. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti brata ich matky P. D..

5.1. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22P/20/2022 zo dňa 29.06.2022 boli mal. A. B. a K. D. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky O. D.. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na každé z detí a v rovnakej výške bol aj otec zaviazaný prispievať na výživu mal. A..

5.2. Dôvodmi uvedeného rozhodnutia bolo, že obaja rodičia dlhodobo nezabezpečovali starostlivosť o maloleté deti. Otec sa o mal. A. nezaujímal a nestretával sa s ňou. Matka s deťmi udržiavala kontakt, avšak žila už v tom čase v I. J. s partnerom a ich 4 mal. deťmi v dvojizbovom nájomnom byte. Bolo pre ňu komplikované prevziať mal. A. a K. a zabezpečiť im riadnu starostlivosť, vrátane vzdelania a povolenia na dlhodobý pobyt. Matka v tom čase uvádzala, že sa mieni presťahovať na Slovensko a dovtedy sa v rodine dohodli, že starostlivosť o deti prevezme stará matka.

6.1. Zo správ UPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko M. N. Hronom zo dňa 29.02.2024 a 19.03.2024 vyplýva, že mal. A. je žiačkou 8. ročníka A. F. D. A. C. D. R. E.. Dochádzka maloletej je dobrá, vymeškané hodiny má ospravedlnené. Vyučovacie výsledky sú priemerné, vzdeláva sa podľa individuálneho plánu integrovaného žiaka. Bola umiestnená v školskom internáte. V kolektíve je obľúbená, voči učiteľom a vychovávateľom je slušná. Navštevuje výtvarný aj hudobný odbor na umeleckej škole. Pravidelne sa kontaktuje aj s matkou cez sociálne siete.

6.2. Mal. K. je žiačkou 4. ročníka, jej dochádzka je pravidelná. Počas týždňa bola umiestnená na školskom internáte. Jej pracovné tempo je primerané, v škole dosahuje dobré výsledky. K vyučujúcim sa správa slušne a nie sú s ňou výchovné problémy. Venuje sa hre na klavír a výtvarný odbor v SZUŠ.

6.3. Pri sociálnom šetrení v domácnosti starej matky bola prítomná aj matka detí, ktorá žije aktuálne v I. J.. Deti sú v domácnosti starej matky od 9/2023, žijú v 1-izbovom mestskom nájomnom byte. Stará matka je od 01.03.2024 nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Jej mesačný príjem tvoria príspevok pri náhradnej osobnej starostlivosti, prídavky na dve mal. deti a vdovský dôchodok. Stará matka uviedla, že výchovné problémy má so A., nepočúva ju, nepomáha jej, je drzá. Deti sú s matkou v pravidelnom kontakte telefonickom i osobnom. Chodia k matke pravidelne počas školských prázdnin. Matka im chýba.

6.4. Matka detí uviedla, že býva so svojimi 4 mal. deťmi a druhom p. A. v I. J. v meste S.. V čase tohto šetrenia bývali v 2-izbovom byte v nájme. Mesačné výdavky rodiny boli vo výške 15.000,- E. za nájomné s energiami a bežné výdavky. Matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce v E.. Príjem má invalidný dôchodok vo výške 210,- Eur. Jej druh vykonáva stavebné a murárske práce, mesačný príjem

má vo výške 32.000,- Kč. Matka uviedla, že jej mal. deti: J., J., A. navštevujú školské zariadenie, s mal. H. je doma. Do E. chodí za deťmi každé 3 mesiace, so A. a K. je v každodennom telefonickom kontakte, dcéry k nej chodia pravidelne počas prázdnin. Veľmi jej chýbajú. Uviedla, že druh nemá problém, keď sú dcéry u nich, bol by rád keby bývali všetci spolu. Majú možnosť ísť do väčšieho bytu.

6.5. Mal. deti K. a A. zhodne uviedli, že u starej matky im je dobre, majú ju radi, ale veľmi by už chceli bývať s mamou. Chýba im. Počas prázdnin chodia pravidelne ku nej do I., kde sú celé prázdniny. Páči sa im tam. Vedeli by si predstaviť u nej bývať, s mladšími súrodencami majú pekný vzťah. S mamou sú v každodennom telefonickom kontakte.

7. Zo správy UPSVaR Prievidza zo dňa 05.04.2024 vyplýva, že otec mal. A. býva v L. vo vzťahu s partnerkou a jej 3 maloletými deťmi, pričom partnerka ho označuje za otca týchto detí. V dome žije aj prastará matka partnerky otca. Rodina žije v mestskom nájomnom byte. Otec v rámci šetrenia uviedol, že so A. je v pravidelnom telefonickom kontakte, osobne spolu trávajú menej času, keďže dcéra si robí plány počas víkendov. Má základné informácie o školskom prospechu a zdravotnej starostlivosti dcéry. Uviedol, že pracuje na dohodu o pracovnej činnosti v meste T., mzdu má vyplácanú týždenne v sume podľa vykonávaných prác, približne 400,- Eur týždenne. Prešetrením pomerov bolo zistené, že otec má vytvorené podmienky na uspokojovanie každodenných potrieb mal. A..

8. Zo správy C. U. S., odbor školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva zo dňa 28.03.2024 vyplýva, že rodina matky v tom čase obývala prenajatý byt o veľkosti 2+1. Matka zdieľa spoločnú domácnosť so svojim druhom, otcom mal. detí H. (2020), A. (2019), J. (2017) a J. (2018), o ktoré sa starajú. Matka uviedla, že majú s druhom záujem o väčší byt aspoň o veľkosti 3+1. Matka nemá v súčasnej dobe zaistené žiadne vlastné príjmy, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Uviedla, že až teraz, keď už získala na území I. dlhodobý pobyt, bude žiadať o príspevok na bývanie a prídavky na deti. Uviedla, že má dlh kvôli preplatku na dávkach, ktoré musí vrátiť. V súčasnosti žijú z príjmov priateľa, ktorý je zamestnaný, jeho čistý mesačný príjem sa pohybuje okolo 36.000,- E.. Náklady na domácnosť boli vo výške 16.000,- E. za nájomné a energie. Matka uviedla, že s mal. dcérami je v dennom telefonickom kontakte cez sociálne siete, dcéry k nej dochádzajú na návštevy v rámci prázdnin. Aj sama matka ich navštevuje na Slovensku, snaží sa aspoň raz za 3 mesiace ísť za dcérami. Jej maloleté deti, ktoré s ňou žijú v I. nemajú na území I. zaisteného detského lekára, matka s nimi podľa jej slov na preventívne prehliadky a očkovanie dochádza na Slovensko do S. S.. Matka zaistila pro seba a deti zdravotné poistenie v I.. V domácnosti boli zistené vhodné podmienky pro možné prevzatie mal. dcér A. a K. do starostlivosti matky.

9. Zo správy C. U. S., odbor školstva, sociálnych vecí a zdravotníctva zo dňa 30.05.2024 vyplýva, že pri sociálnom šetrení v domácnosti matky zo dňa 29.05.2024 partner matky J. A. uviedol, že s mal. A. a K. má pekný vzťah, je s nimi v kontakte vždy, keď príde za matkou na návštevu. Súhlasí s tým, aby si obe deti matka prevzala do svojej starostlivosti. V máji 2024 došlo k zmene bydliska rodiny, presťahovali sa do prenajatého bytu o veľkosti 3+1, nájomná zmluva je uzavretá na rok. Domácnosť je čiastočne zariadená, postupne ju dovybavujú. Matka uviedla, že už je s majiteľom bytu dohodnutá ohľadne jej dcér, už za ne hradí zálohu na energie. Náklady na domácnosť vrátane záloh na energie sú 16.000,- Kč mesačne. Príjem matky je invalidný dôchodok 210,- Eur mesačne zo Slovenska, príjem jej druhu je cca 32.000,- Kč mesačne, pracuje ako SZČO v odbore murárstva. Matka je aktuálne tehotná s termínom pôrodu v septembri 2024. Matka má s ohľadom na invalidný dôchodok v I. zdravotné poistenie plnej starostlivosti, mal. deti majú tiež zaistené zdravotné poistenie. Matka uviedla, že je už dohodnutá so základnou školou v meste S., kde od septembra môže nastúpiť mal. K.. Mal. A. bude mať individuálny vzdelávací plán na doma, na ktorom je matka dohodnutá. Všetci členovia rodiny majú v I. zaistený dlhodobý pobyt. V domácnosti boli zistené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti, vrátane dcér matky K. V. A..

10. Z nájomnej zmluvy zo dňa 20.04.2024 vyplýva, že ju ako nájomcovia uzavreli matka detí a jej druh J. A., predmetom je nájom 3-izbového bytu v meste S.. Nájomné s energiami je spolu vo výške 16.000,- E. mesačne. Zmluva je uzavretá na dobu od 01.05.2024 do 30.04.2025.

11.1. Z úradného záznamu zo dňa 28.05.2024 vyplýva, že v daný deň sa na U. T. M. N. L. dostavila stará matka detí O. D., matka a mal. A.. Stará matka uviedla, že súhlasí so zrušením svojej náhradnej osobnej starostlivosti o Saskiu s tým, aby bola zverená do starostlivosti matky. S maloletou bola u psychologičky ÚPSVaR, dovtedy s ňou mala určité výchovné problémy, že ju nerešpektovala, zo školy neprišla domov,

chodila s jedným chlapcom, asi dvakrát ušla z domu. Po rozhovore s psychologičkou a matkou sa správanie A. zmenilo k lepšiemu. Triedna učiteľka zhodnotila, že so A. nie sú v škole východné problémy, postúpi do 9. ročníka.

11.2. Mal. A. v rozhovore uviedla, že sa má dobre. Starú mamu už viac rešpektuje a pomáha jej. Vyslovila želanie, že by chcela ísť do výchovy mamy do I., už u mamy aj bola v S. aj so sestrou K.. S mamou je v pravidelnom kontakte. Keby bývala s mamou v I., mala by v A. A. D. R. E. individuálny vzdelávací plán a učila by sa cez počítač. S otcom je v kontakte, rozprávala sa s ním o tom, že chce ísť s mamou do I., otec to akceptoval. Otca navštevuje v L.. S rodičmi má dobrý vzťah.

11.3. Matka pri rozhovore uviedla, že prišla z I. s dvomi deťmi, prevziať si invalidný dôchodok. Naďalej túži, aby A. a K. boli zverené do jej starostlivosti. Dcéra A. ju rešpektuje, nebojí sa, že by ju po výchovnej stránke nezvládla. S partnerom nažíva dobre, on má dobrý vzťah aj so A. a K.. V I. užívajú 3-izbový byt v nájme. K. už má vybavenú školu v I..

12. Z oznámenia A. A. D. E. zo dňa 07.06.2024 vyplýva, že vyhovelí žiadosti o individuálne vzdelávanie mal. A. V. K. z rodinných dôvodov.

13. Z oznámenia F. D. S. zo dňa 23.05.2024 vyplýva, že súhlasia s prijatím žiačky K. D., nar. XX.XX.XXXX, od 01.09.2024.

14. Z lustrácie v systéme Sociálnej poisťovne vyplýva, že matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 212,40 Eur mesačne. Otec mal. A. nemá evidovaného žiadneho zamestnávateľa.

15. Stará matka detí na pojednávaniach uviedla, že kým boli deti menšie, počúvali ju, rešpektovali. V súčasnosti sa stalo, že A. viackrát ušla. Deti chodia do školy v E.. Boli asi dva alebo tri týždne aj na internáte, v súčasnosti obe deti bývajú v jej domácnosti a chodia do školy v E.. Matka deti navštevuje v domácnosti starej matky, aj deti chodili k nej na prázdniny do I., sú s ňou v telefonickom kontakte skoro každý druhý deň. Súhlasí s tým, aby starostlivosť o deti prevzala matka.

16. Matka na pojednávaniach uviedla, že so svojou matkou, teda starou matkou detí sa dohodli, že stará matka sa o dievčatá bude starať rok, kým si matka vyrieši záležitosti týkajúce sa bývania a bude vedieť si ich zobrať naspäť do opatery. V tom čase matka približne rok bývala v S. S., nemala vlastné bývanie. Následne odišla do I.. V súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s priateľom, s ktorým majú 4 deti a čakajú piate dieťa. Nájomnú zmluvu uzavreli na obdobie od 01.05.2024 do 30.04.2025 na prenájom 3-izbového bytu. Je poberateľkou invalidného dôchodku, nie je zamestnaná. Aj kvôli tomuto chodí každé tri mesiace do E., niekedy aj každý mesiac, kedy sa stretáva aj so svojimi dcérami, ktoré bývajú u starej matky. Ju deti počúvajú, rešpektujú, nemala s nimi výchovné problémy. Čo sa týka školskej dochádzky, u staršej A. by chcela vybaviť individuálny plán, kúpiť počítač s tým, že vzdelávala by sa na diaľku a každé tri mesiace by aj so ňou chodila do E. na preskúšania. C. K. by mohla chodiť do školy v Českej republike. Deťom už vybavila školskú dochádzku a s tým súvisiace okolnosti. Má zabezpečené bývanie s partnerom a ostatnými deťmi vo väčšom byte, vyriešila aj s prenajímateľom to, že ďalšie dve dcéry by mali prísť do ich domácnosti. Partner súhlasí s tým, že budú s nimi bývať v domácnosti aj jej dve dcéry.

17. Otec mal. A. na pojednávaniach uviedol, že svoj návrh, v ktorom navrhol zveriť A. do jeho starostlivosti, podal z dôvodu, že keď bol na návšteve u starej matky detí, tak sa dozvedel, že A. ušla z jej domácnosti, bolo potrebné ju hľadať. Následne ho oklamala, že ju u starej matky bijú, nepúšťa ju stará matka von a podobne. Jemu hovorila, že nechce ísť bývať k matke, matke naopak hovorila, že nechce ísť bývať ku nemu. Keď ju s týmto konfrontovali, tak priznala, že si to vymyslela a že by chcela ísť bývať k matke. Uviedol, že netrvá na svojom návrhu, aby bola zverená A. do jeho starostlivosti a súhlasí s tým, aby bola zverená do starostlivosti matky. Pokiaľ by táto nezvládala starostlivosť o ňu, potom by našli nejaké ďalšie riešenie.

18. Podľa § 29 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

19. Pokiaľ otec v priebehu konania doručil súdu návrh na zverenie mal. A. do jeho osobnej starostlivosti, neskôr uviedol, že na tomto návrhu netrvá a súhlasí so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky. Na základe toho súd konanie v časti týkajúcej sa tohto návrhu otca zastavil.

20. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 44 ods. 1 zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e) zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 2 zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 62 ods. 1 a 2 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 a 5 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Stará matka maloletých detí požiadala o zrušenie svojej náhradnej osobnej starostlivosti k mal. A. a K., do ktorej jej boli zverené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22P/20/2022 zo dňa 29.06.2022. V zmysle § 47 ods. 2 zákona o rodine súd musel žiadosti starej matky vyhovieť

a náhradnú osobnú starostlivosť zrušil. Súčasne súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k tomu, aká forma ďalšej starostlivosti o maloleté deti bude v ich najlepšom záujme.

22. Čo sa týka starostlivosti o maloleté deti, na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v ich najlepšom záujme bude zveriť ich do osobnej starostlivosti matky (pokiaľ ide o mal. A.), resp. u mal. K. aby matka po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti prevzala ako jediný evidovaný rodič osobnú starostlivosť o ňu. Bolo zistené, že od času, kedy deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky došlo k zmene pomerov. Matka má aktuálne zabezpečené bývanie v I. J., v prenajatom 3-izbovom byte, ktorý ponúka dostatočný priestor na starostlivosť o všetky jej deti, vrátane A. a K.. Matka žije v dlhodobom partnerskom vzťahu, s partnerom majú už 4 maloleté deti. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku, rodinu primárne finančne zabezpečuje jej partner, ktorý má stabilný príjem, dostatočný na pokrytie potrieb rodiny. Partner matky pri šetrení pomerov v ich domácnosti uviedol, že aj k mal. A. a K. má dobrý vzťah, ich domácnosť už deti navštevovali a súhlasí s tým, aby ako rodina zabezpečovali starostlivosť aj týmto dcéram matky. Z dokazovania tiež vyplynulo, že matka zabezpečila pre deti plnenie školskej dochádzky, u K. prihlásením na základnú školu v mieste bydliska matky v meste S. v I., u mal. A. vybavením individuálneho vzdelávacieho plánu v A. A. D. R. E., v ktorej A. môže takýmto spôsobom dokončiť 9. ročník. Matka zabezpečila zdravotné poistenie svojim deťom v I., rodina má udelené povolenie na dlhodobý pobyt. Je možné konštatovať, že matka preukázala splnenie predpokladov, že bude riadne zabezpečovať ďalšiu starostlivosť o svoje dcéry. Mal. A. a K. pritom pri rozhovoroch vyjadrili k matke pozitívny vzťah a túžbu bývať s ňou v I. J., kde jej domácnosť aj viackrát už navštívili počas prázdnin, pričom matka je s nimi dlhodobo v pravidelnom intenzívnom kontakte, vrátane osobného. Mal. A. vyjadrila pozitívny vzťah aj s otcom, s ktorým má zachovaný kontakt. Jej otec vyjadril súhlas s tým, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky. Na strane matky, resp. jej výchovného prostredia boli zistené vyhovujúce podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti.

23. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k mal. A. súd vzal do úvahy zákonné hľadiská schopností, možností a majetkových pomerov jednotlivých rodičov, zabezpečovanie osobnej starostlivosti o deti, ako aj odôvodnené potreby maloletej. Výdavky týkajúce sa maloletej súd vyhodnocoval v tých súvislostiach, že výživným pre maloleté dieťa sa má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, čiže náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade sa prihliada i na zdravotný stav dieťaťa.

24. Z dokazovania vyplynul aktuálny príjem matky v podobe invalidného dôchodku vo výške 212,40 Eur mesačne. Za odôvodnené výdavky matky súd považoval predovšetkým náklady na bývanie, ktoré je potrebné v príslušnej časti považovať aj za nevyhnutné výdavky v súvislosti so starostlivosťou o mal. A., tiež primerané náklady na ošatenie, stravu a hygienu matky. Matka zdieľa spoločnú domácnosť s partnerom, s ktorým sa spoločne podieľajú na hradení nákladov.

25. U otca nebol z registra Sociálnej poisťovne zistený žiadny zamestnávateľ. Sám však vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že sústavne pracuje a vie finančne zabezpečiť rodinu. V rámci šetrenia pomerov uviedol, že pracuje v meste T., mzdu má vyplácanú týždenne v sume podľa vykonávaných prác, približne 400,- Eur týždenne. Žije v domácnosti s partnerkou a jej deťmi, pričom ona ho označuje za ich otca, hoci ako otec nie je evidovaný. Pokiaľ sa jedná o jeho odôvodnené mesačné výdavky, súd vychádzal z priemerných a všeobecne známych nevyhnutných nákladov na bývanie, stravu, oblečenie a hygienu, otec neuvádzal žiadne mimoriadne odôvodnené výdavky, ktoré by musel vynakladať. Súd vychádzal aj z princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné, v zmysle ktorého je potrebné prihliadať aj na príjmy, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. V tomto smere neboli zistené žiadne objektívne okolnosti, ktoré by otcovi bránili vynaložiť primeranú snahu o zlepšenie a udržanie svojich príjmových a majetkových pomerov aj v záujme vlastného dieťaťa, voči ktorému má vyživovaciu povinnosť, resp. ktoré by odôvodňovali pri určení vyživovacej povinnosti prijať záver o významnejšom poklese príjmových možností otca. Súd zohľadnil, že otec má oficiálne len jedinú vyživovaciu povinnosť, a to k mal. A. B., keďže pokiaľ aj má iné deti, nie je k nim určené jeho otcovstvo.

26. Súd skúmal aj odôvodnené potreby mal. A.. Maloletá navštevuje základnú školu v E., po zverení do starostlivosti matky bude mať individuálny vzdelávací plán a bude študovať diaľkovo, s čím sú spojené

nevyhnutné výdavky na zabezpečenie aj technických možností pre takéto štúdium. Za opodstatnené a v zásade nevyhnutné výdavky dieťaťa je potrebné počítať náklady na stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby, tiež výdavky súvisiace so školou.

27. Súd prihliadol aj na zákonné kritérium pri určení výšky výživného v podobe miery starostlivosti jednotlivých rodičov o dieťa, keď v tomto smere mal súd preukázané, že o mal. A. sa stará takmer výlučne matka, keďže maloletá otca navštevuje v jeho domácnosti len sporadicky. S prihliadnutím na všetky uvedené skutočnosti súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. A. výživným vo výške 120,- Eur mesačne. Súd zastáva názor, že prispievanie na výživu maloletej v určenej výške je v schopnostiach a možnostiach otca a zodpovedá zákonným kritériám, z ktorých možno vyvodit' primeraný podiel otca na finančnom zabezpečovaní odôvodnených potrieb maloletej aj po vynaložení jeho vlastných odôvodnených výdavkov, so zohľadnením osobných a majetkových pomerov matky a odôvodnených potrieb dieťaťa. Súd zaviazal otca prispievať výživným počnúc vykonateľnosťou tohto rozsudku.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, nakoľko v priebehu konania súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie.

Poučenie:

28P/37/2023

- 2 -

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.